

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg har jo grund til at takke ordførerne for den overmåde velvillige modtagelse, lovforslaget har fået, og skal ikke knytte mange bemærkninger til al den venlighed. I øvrigt kan jeg oplyse – hvis en eller anden skulle undre sig over, at de to grønlandske medlemmer af tinget ikke er til stede – at de er begge på rejse til Bruxelles. Jeg har lovet dem lige at nævne det ved denne lejlighed, og jeg har også lovet hr. Lars Emil Johansen – og jeg gør det gerne – at sige, at han er meget velvilligt indstillet over for forslaget.

Den eneste ordfører, der var knap så velvillig, var jo hr. Dohrmann, som havde nogle enkelte kritiske bemærkninger. Det forekom i hvert fald mig en lille smule anstrengt, når hr. Dohrmann pegede på, hvad landsrådet ifølge bemærkningerne i al sin begejstring havde udtalt. Jeg synes, at man ikke blot skal være i stand til at nærlæse og i besiddelse af en betydelig grad af fantasi, man skal også have en evne til at slippe fantasien fuldstændig løs for at finde ud af, at der i bemærkningerne er indeholdt noget om, at landsrådet skulle være begejstret. Vi udtaler ikke nogen begejstring hverken på den ene eller anden måde i bemærkningerne, men har rent sagligt redegjort for, hvad der er landsrådets indstilling til disse ting.

Jeg kan helt tilslutte mig formanden for udvalget vedrørende Grønlandslovene, når han herfra siger, at vi bestræber os på virkelig at have tid til at gennemgå de grønlandske lovforslag i udvalget, men man må ikke glemme, at afstanden herfra til Grønland er betydelig, og at der også inden for Grønland er betydelige afstande, og når vi står og mangler nogle konstante oplysninger, som vi meget gerne vil have med – og vi har da næsten en forpligtelse over for udvalget til at have alle relevante oplysninger med – kan vi af og til komme i tidnød. Men jeg har kun oplevet, at udvalget og udvalgets formand har stillet sig positivt og forstående over for disse situationer, hvad jeg føler en trang til at sige tak for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det
206 Ft

udvalg, der den 13. april 1977 er nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden [af Grethe Fenger Møller m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 28. Fremsat 24/3 77).

Formanden:

Sammen med denne sag behandles den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om kommunale foranstaltninger til nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden [af Bertel Haarder m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 37. Fremsat 12/4 77).

Forslagene sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Vi har taget kraftigt forskud på diskussionen om disse to forslag både i fredags og i dag, og jeg skal derfor begrænse mit indlæg mest muligt.

Forslaget til folketingsbeslutning om bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden går ud på, at der ydes statstilskud til arbejdsgivere, der ansætter lærlinge eller elever. Sigtet med forslaget er at øge udbuddet af lære- og praktikpladser, især inden for EFG- og lærlingeområdet.

Regeringen må naturligvis være enig i målsætningen med forslaget, og vurderingen af forslaget må derfor navnlig afhænge af, om det må anses for egnet til at fremme det angivne formål eller ej, ligesom der må ske en økonomisk vurdering af en sådan ordning.

Tilskudsordninger af forskellig art har været diskuteret meget og brugt flere steder i udlandet. For en stor dels vedkommende, herunder de ordninger, der omtales i bemærkningerne til forslaget, for så vidt angår Sverige, England og Frankrig, har der været tale om tilskud til korterevarende jobtræningsordninger. De udenlandske ordninger har været vurderet meget forskelligt, men det erkendes dog almindeligvis, at der generelt ved tilskudsordninger mel-

[Arbejdsministeren.]

der sig en lang række administrative og praktiske problemer, der må belyses nærmere, jeg tænker her bl. a. på spørgsmålet om konkurrenceforvridninger virksomhederne imellem, på kontrol med ordningerne og på, hvordan man bringer sådanne tilskudsordninger til ophør, når beskæftigelsessituationen ændrer sig til det mere positive.

Det foreliggende forslag må derfor også ses i sammenhæng med det af undervisningsministeren fremsatte forslag til lov om arbejdsgivernes elevrefusion, som er fremsat i tilslutning til revisionen af de erhvervsfaglige grunduddannelser. I dette forslag indgår som bekendt en ordning, hvorefter arbejdsgivere får refusion til løn under elevernes ophold på skole. Mig bekendt har netop disse udgifter for arbejdsgiverne været en meget væsentlig årsag til den udviste tilbageholdenhed ved ansættelser af lærlinge og praktikanter. Spørgsmålet er derfor, om ikke en gennemførelse af undervisningsministerens forslag på dette område vil få i hvert fald en væsentlig del af den effekt, som de konservatives forslag sigter på, og det vel at mærke uden udgifter for statskassen og uden de forannævnte problemer.

Som det vil fremgå af, hvad jeg har sagt, ser regeringen med sympati på forslaget sigte, men jeg ser samtidig en række spørgsmål, som vanskeligt lader sig besvare og i hvert fald kræver en meget grundig overvejelse i udvalg og i kontakt med udvalget.

Forslaget til folketingsbeslutning om kommunale foranstaltninger til nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden tager ifølge bemærkningerne sigte på at tilvejebringe lovhjælp for, at kommuner, der ønsker det, for egen regning skal kunne iværksætte lokale tidsbegrænsede løntilskudsordninger for unge arbejdsløse og for andre, der ikke på anden måde kan indpasses på arbejdsmarkedet.

Med baggrund i de sager, der har været med henholdsvis Sønderborg og Græsted-Gilleje kommuner, er det tilsyneladende i dag et reelt problem for nogle kommuner, at der ikke er denne mulighed for ved tilskud lokalt at påvirke beskæftigelsesmulighederne for de unge. Ifølge bemærkningerne til forslaget skal der af regeringen og folketingets fastsættes nogle hovedretningslinjer for administrationen af en sådan ordning.

Regeringen har naturligvis sympati for tanken om en sådan ordning, ligesom vi i høj grad

ser positivt på, at kommunerne går aktivt ind i arbejdet med bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden på lokalt plan. Dette er som bekendt også sket i meget vid udstrækning i forbindelse med de foranstaltninger, der hidtil har været iværksat på dette område.

Når jeg alligevel føler mig nødsaget til at udtale en vis reservation over for forslaget, er det igen, fordi løntilskudsordninger godt nok kan betragtes som støtte til unge arbejdsløse, men også kan få en form, så de i højere grad virker til støtte af erhvervsvirksomheder til nedbringelse af lønomkostningerne. Jeg skal her pege på, at det har været et almindeligt anerkendt kommunalretligt princip, at kommuner ikke uden særlig hjemmel må yde støtte til erhvervsvirksomheder. Der vil nemlig hermed kunne ske en uheldig konkurrenceforvridning inden for erhvervslivet, idet virksomhedernes muligheder for at konkurrere naturligvis bliver påvirket af, om den kommune, virksomheden er placeret i, vil yde tilskud eller ej.

Dernæst vil en adgang til at yde kommunal støtte til erhvervsvirksomheder betyde, at kommuner vil kunne anvende en del af deres økonomiske midler i en konkurrence med andre kommuner om at sikre nye arbejdspladser eller bevare bestående, og der vil kunne opstå en overbudspolitik om virksomhedernes gunst, som igen skal betales af skatteydermidler. Muligheden for en sådan konkurrence mellem kommunerne vil jo også være til skade for de mindre velstillede kommuner, der ikke har råd til at afse midler til at deltage i denne konkurrence.

Det er derfor, hvis man beslutter sig for en sådan ordning, som også erkendt af forslagsstillerne, nødvendigt med meget klare kriterier for og meget stærk kontrol med ydelse af tilskud. Det er næppe muligt at lade kommunerne klare dette hver for sig, og meget taler for i givet fald at nedsætte et fælles navn eller et fælles udvalg for hele landet, der skal tage stilling til, i hvilket tilfælde en virksomhed opfylder betingelserne for at modtage støtte. I dette centrale organ måtte arbejdsmarkedets parter naturligt inddrages.

Jeg går ud fra, at begge disse forslag, også i høj grad på baggrund af den debat, vi havde i fredags, og som vi fortsatte i dag, nu vil gå ind blandt rækken af de mange muligheder, som folketinget ønsker at undersøge med henblik på at anvende den bredest tænkelige vifte af forholdsregler for at formindske arbejdsløsheden.

[Arbejdsministeren.]

den i almindelighed og som her ungdomsarbejdsløsheden i særdeleshed, og regeringen og jeg vil naturligvis positivt bidrage til den opklaringsproces, der dermed sættes i gang.

Bakholt (S):

Det første forslag til folketingsbeslutning, som det konservative folkeparti har fremsat, tager sigte på at forøge udbuddet af lære- og praktikpladser. Vi kan i socialdemokratiet være enige i det sigte, som forslaget har, men vi må i udvalget foretage en nøje vurdering af, om dette forslag opnår det, som er hensigten. Der vil i forbindelse med dette forslag rejse sig en række spørgsmål, som vi må have en klaring på i udvalget. Jeg tænker bl. a. på det forhold, at det i forslaget ikke er angivet, hvor stort tilskuddet skal være. Skal en tilskudsordning have nogen virkning i form af flere lære- og praktikpladser, må tilskuddet have en størrelse, der kan virke tiltrækkende på de virksomheder, der overvejer at ansætte en lærling eller elev. Det siges i forslaget, at en godtgørelse skal beregnes pr. beskæftiget time i ansættelsesforholdets første 12 måneder, men der er ingen antydning af, hvad der skal ske i resten af uddannelsestiden. Vi er i socialdemokratiet parate til i udvalget at se på, om forslaget er det, der skal til, når der skal skaffes flere lærepladser.

Hvad angår det af venstre, det radikale venstre og kristeligt folkeparti fremsatte forslag, skal jeg sige, at det naturligvis er meget vigtigt, at kommunerne lokalt søger at gøre så meget som muligt for at løse arbejdsløshedsproblemet og i særlig grad træffer foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshedsproblemet. Men vi skal være opmærksomme på, at disse løntilskudsordninger jo ikke alene er støtte til unge arbejdsløse, men også støtte til erhvervsvirksomheder. Det kan give anledning til mange uheldige ting – arbejdsministeren har været inde på nogle af dem – f. eks. konkurrence imellem kommunerne, og det er altså en udvikling, der kan være til skade for de dårligst stillede kommuner. Endvidere skal man være opmærksom på, om en sådan tilskudsordning kan få den konsekvens, at andre bliver arbejdsløse. Vil virksomhederne ikke finde det fristende at ansætte folk, som der gives tilskud til, og fyre dem, som ikke er omfattet af ordningen?

Endelig er der problemet med, hvordan en sådan tilskudsordning skal administreres, samt efter hvilke kriterier en sådan støtte skal ydes. Forslaget vil medføre en række problemer, som vi må kulegrave i udvalget.

Vi vil i socialdemokratiet naturligvis medvirke ved dette kulegravningsarbejde. Vi må nøje se på, om dette forslag er en af de veje, vi kan gå for at afhjælpe arbejdsløsheden.

Voigt (FP):

Forslagene er jo i det store og hele identiske, men vi mener ikke, at de foreliggende forslag til beslutning løser de vanskelige problemer omkring ungdomsarbejdsløsheden. Vi erkender naturligvis, at det er et stort problem, og alle tanker og ideer, som bliver kastet ind til afhjælpning af ungdomsarbejdsløsheden, fortjener naturligvis en seriøs behandling. Vi vil med stor interesse lytte til de argumenter, der vil blive ført frem under udvalgsarbejdet, og jeg skal ud over det her anførte blot henvise til, hvad mit partis ordfører sagde den 30. april 1976, det står i Folketingstidende 1975-76, sp. 9207-08 og 9221.

Lindinger (CD):

Denne førstebehandling af de to beslutningsforslag om ungdomsarbejdsløsheden kommer jo sådan lidt ind i, hvad vi har drøftet temmelig indgående et par dage herinde. Disse ting går så dybt ind i, hvad vi i øvrigt skal beskæftige os med, at jeg simpelt hen vil se frem til at gå ind i udvalgsarbejdet med sympati og velvilje.

Ole Henriksen (SF):

Socialistisk folkeparti har ikke den store sympati for de to foreliggende forslag. Vi mener, at der er noget inkonsekvent i det første forslag, som er fremsat af det konservative folkeparti, fordi man nu vil give lærlinge og EFG-elever penge med hjemmefra til arbejdsgiverne. Netop disse partier afskaffede for et års tid siden EFG-lønnen. Vi kan selvfølgelig ikke medvirke til dette forslag, hvor man altså vil løse problemet ved at give direkte arbejdsgivertilskud, men vi vil da gerne kigge på problemerne i forbindelse med ungdomsarbejdsløshed i almindelighed, og det skal i så fald gå ud på at skabe en bestemt og målrettet løsning på tilskudsordninger, forstået sådan, at de penge, der eventuelt kunne

[Ole Henriksen.]

blive givet i tilskud af den ene eller den anden art, skal være lønmodtagernes ejendom, når de går ind i virksomhederne. Vi kan altså ikke medvirke til bare at pumpe tilskud i virksomhederne for at få beskæftigelse.

Hvad angår forslaget om kommunale foranstaltninger, mener vi nok, at kommunerne skal have mulighed for at sætte kommunale arbejdsopgaver i gang og dermed også holde de unge beskæftiget i kommunal regie, men vi er på samme måde modstandere af, at også kommunerne skal begynde at forvride det private erhvervsliv ved at give tilskud til lønningerne.

Generelt vil vi altså gerne gå ind i en diskussion i udvalget for at finde løsninger, men det, jeg har nævnt her, er vores betingelser for, at vi kan medvirke positivt til løsninger.

Jørgen Jensen (DKP):

Vi kan ikke støtte de to forslag. Det principielle i de to forslag og det, der i og for sig går igen i dem begge, er dette, at man giver tilsagn om tilskud til de enkelte arbejdsgivere under dække af, at det kunne hjælpe på ungdomsarbejdsløsheden. Der er sagt meget om, at ungdomsarbejdsløsheden hænger sammen med den almindelige arbejdsløshed og kun kan bekæmpes sammen med denne.

Jeg synes også, der er noget meget selvmodsigende i, at netop disse partier fremsætter dette forslag. Man har allerede nævnt EFG, og vi sidder netop i denne tid og diskuterer en ændring af EFG-loven, og her er det et spørgsmål både om at sikre, at de unge får mulighed for at gå ind i EFG-uddannelsen ved, at man giver løn for basisåret, og om at sikre praktikpladser, men det bliver ikke løst på den måde, som foreslås i beslutningsforslag nr. B 28. Det kunne sikres på en anden måde, hvis der var vilje til det, vilje til også at ofre de penge, som man sådan set her peger på er til rådighed.

I beslutningsforslag nr. B 37 taler man om, at der skal kunne gives tilskud til de enkelte virksomheder, så det gøres mere attraktivt for dem at tage de unge mennesker i arbejde.

Som det er sagt under nogle af de udvalgsbehandlinger, der har været om lignende forslag, vil det flytte arbejdsløsheden, og det skaber jo ikke flere arbejdspladser, for det er klart, at hvis arbejdsgiveren kan få en arbejdskraft, hvis løn bliver delvis betalt af det offentlige, vil man gerne tage det med og spare nogle penge. Men jeg synes også, der er noget selvmodsi-

gende her, for netop de partier, som lægger et sådant forslag frem, har bekæmpet, at det offentlige ansatte flere mennesker. Tænk bare på den debat, der var om dagplejen! Da kæmpede man imod, at kommunen skulle tage elever ind på dagplejainstitutioner, det ville man ikke have, fordi det offentlige skulle nedskære sine udgifter. Her kommer man så og siger, at det offentlige godt kan forøge sine udgifter, men tilskuddene skal blot ikke gå til de unge, de skal gå til arbejdsgiverne.

Derfor kan vi ikke medvirke til de to forslags gennemførelse. Det er slet og ret et camoufleret arbejdsgivertilskud, og jeg synes, at det er at følge linjen op fra den lovgivning, der er gennemført her inden for de sidste måneder, fra augustforliget og i det hele taget stillingen til arbejdsløshedsproblemet, hvor man har sagt, at det, det drejer sig om, er at gøre det endnu mere attraktivt at være kapitalhaver i Danmark, for så kommer der kapital, så kommer der arbejdspladser. Dette kan vi absolut ikke støtte.

Bolvig (RV):

Jeg er glad for, at ministeren fremhævede en enighed i målsætningen, og at ministeren sagde, at sigtet i det forslag, vi behandler her, er rigtigt. Det er selvfølgelig meget værdifuldt, hvis vi kan finde frem til metoder til at skaffe flere lærepladser. Derfor ser det radikale venstre på forslaget med stor sympati.

Selvfølgelig er det et tilskud til erhvervsvirksomheder, men det kan gøre én lidt beklemt, for ikke at bruge stærkere ord, når man hører hr. Jørgen Jensen og hr. Ole Henriksen øjeblikkelig tage afstand, så snart der er den mindste tale om, at det også kan være udtryk for et tilskud til erhvervsvirksomheder. Det er jo konservatisme, så det klodser, at man aldrig nogen sinde vil være i stand til at se fordomsfrit på forslag, som bl.a. indebærer, at også en erhvervsvirksomhed vil kunne få midler. Man bør da først og fremmest se på, om det er i stand til at hjælpe på det, vi alle sammen ønsker, i dette tilfælde at skaffe flere lærepladser.

Vi har hørt nøjagtig den samme melodi blive sunget fra SF og kommunisternes side, når det drejer sig om utraditionelt at yde hjælp og støtte til kommunerne. Derfor er jeg glad for, at vi fra det radikale venstre er medforlagsstillere til et forslag om, at det skulle være muligt at give kommunerne lov til at yde løntilskud, når kommunerne finder det nødvendigt. For vi

[Bolvig.]

må jo være klar over her i det høje ting, at man lokalt gang på gang er i stand til at sætte værdifulde ting i gang, men at kommuner og organisationer gang på gang slår hovedet mod blokeringer og lovbestemmelser, som folketinget er skyld i. Derfor er jeg glad for, at ministeren også på dette område var rimeligt positiv, således at vi skulle være i stand til at give lokalområderne bedre muligheder, for de ved i højere grad, hvor skoen trykker, og de vil være langt bedre i stand til end folketinget at iværksætte utraditionelle forslag og ideer.

Selvfølgelig har ministeren ret i, at der kan være fare for en usund konkurrence mellem kommunerne, og at de fattigste kommuner meget let vil blive dem, der kommer til at lide mest. I bemærkningerne til forslaget står der bl. a., at kommunerne skal være i stand til at yde løntilskud for egen regning. Jeg tror, det var klogt, om vi i udvalget overvejede, om ikke disse kommuner skulle have tilskud fra statens side til at iværksætte disse foranstaltninger, for ellers deler jeg også ministerens nervøsitet for, at det især er de fattige kommuner, som vil blive sorteper, hvis man åbner for en konkurrence mellem kommunerne.

Derfor er jeg også glad for, at ministeren understregede – og det gælder begge forslag – at det er nødvendigt at nedsætte et nævn, hvori også arbejdsmarkedets parter har sæde, og dette nævn kan så gennemgå alle de mange forslag – også disse to, som vil blive forelagt. Jeg har i den tidligere debat talt om det tværministerielle nævn, og jeg formoder, at det nævn, ministeren her omtaler, netop er dette tværministerielle nævn, som skal udrustes med virkelig stor myndighed, for at det positivt kan se på disse to forslag og mange, mange andre, også det forslag, vi skal til at behandle om et øjeblik.

Honoré (KrF):

Baggrunden for det konservative forslag er, skriver forslagsstillerne, at mange virksomheder i dag af økonomiske grunde må afstå fra at udbyde lærepladser. Det vil man så afbøde ved et tilskud til arbejdsgiverne.

Kristeligt folkeparti er ikke på forhånd afvisende over for et sådant statstilskud, og jeg er heller ikke sikker på, at det vil medføre nogen konkurrenceforvridning af betydning.

Spørgsmålet er, om man på andre måder kan reducere arbejdsgivernes udgifter og deres

ulyst til at påtage sig uddannelse af lærlinge eller elever. Spørgsmålet er også, hvad udgifterne vil blive, men vi er ikke på forhånd afvisende over for det konservative forslag.

Hvad angår det andet forslag, som vi selv er medforslagsstillere til, skal jeg gøre opmærksom på, at der er tale om nogle tidsbegrænsede ordninger. Formålet med dem er at lette indslusningen af de unge i arbejdslivet. Det skal ikke være så dyrt for arbejdsgiverne at give dem arbejde, mens arbejdsgiverne lærer de unge at kende og de unge selv opdager, om de har lyst til fortsat at arbejde på dette sted.

Jeg synes, det er en meget vigtig baggrund for dette forslag, at det hviler på nogle erfaringer, som er gjort i et par kommuner her i landet. En anden vigtig ting er, at det ikke koster de helt enorme udgifter. Så vidt jeg har forstået gennem samtaler med personer, der har haft med dette at gøre, er det et par tusinde kroner for hver ung, og da der ellers ville være udgifter i form af arbejdsløshedsunderstøttelse eller andre ting til de pågældende, er det jo i grunden ikke nogen ekstra udgift for det offentlige, måske kan det oven i købet være en besparelse.

Man har også gode erfaringer med hensyn til, at de unge fortsat er i et arbejdsforhold de steder, hvor de var begyndt; og blandt arbejdsgiverne, som har fået de unge under denne ordning, skulle der også være ret stor tilfredshed.

Jeg tilføjer, at til forskel fra det konservative forslag, der opererer med, at virksomhederne skal have et tilskud i 12 måneder, har der i ordningen for Græsted-Gilleleje kommunes vedkommende, så vidt jeg har forstået da, kun været tale om tilskud i de første 3 måneder, og for det andet har ordningen ikke omfattet alle unge, hvad den konservative ordning lægger op til, men kun unge, der ikke på almindelig vis har kunnet få arbejde.

Så er der spørgsmålet om det konkurrenceforvridende. Jeg tror ikke, at en 3 måneders ordning, hvor unge mennesker eller arbejdsgiverne, de arbejder hos, får et par tusinde kroner, er konkurrenceforvridende. Jeg tror heller ikke, man kan sige, at den vil forvride forholdet mellem kommunerne, sådan at unge skulle søge til kommuner, der har flere penge, for dette skulle faktisk alle kommuner have råd til. For Græsted-Gilleleje kommunes vedkommende er der, så vidt jeg ved, ikke engang brugt 100.000 kr. til dette, og man har fået på-

[Honoré.]

begyndt – stadig efter de oplysninger, jeg har – 26 arbejdsforhold. Derigennem har man sparet penge, så jeg tror altså, at dette virkelig er fremtiden, at man kan nå meget, meget langt ad denne vej, uden at det koster ret meget.

Så vil jeg sige, at der er en yderligere fordel ved det, og det er, at man har fået aktiviseret kommunerne, der kender de lokale virksomheder bedre, end nogen statslige instanser må formodes at gøre. Af den grund er jeg heller ikke sikker på, at man skal have et eller andet statsligt overnævn, der skal bureaukratisere en proces, som faktisk kan foregå ret smidigt lokalt, tilsyneladende da.

Ib Christensen (DR):

Ligesom det konservative folkeparti er retsforbundet modstander af statsstøtte til erhvervslivet, og da vi tager vores principper alvorligt, kan vi ikke medvirke til fremme af det konservative folkepartis forslag.

Vedrørende det forslag, som venstre, kristeligt folkeparti og det radikale venstre har stillet, skal vi sige, at vores betænkelighed over for dette forslag også drejer sig om, i hvilket omfang det kan virke som erhvervsmæssige subsidier, og da vi af hensyn til erhvervslivets frihed ikke ønsker sådanne, er vi af den grund betænkelige. På den anden side er forslaget tydeligvis kun en henstilling til regeringen om at komme med et forslag. Dernæst er der tale om noget, der skal være ganske midlertidigt. Endelig omhandler det, som også tidligere påpeget af andre ordførere, ikke alle unge, men kun unge, der ikke på anden måde overhovedet kan indplaceres i erhvervslivet, og jeg går ud fra, at også socialforvaltningerne og arbejdsformidlingskontorerne ved en praktisering af dette forslag vil blive inddraget.

Ud fra de forhold vil vi ikke afvise det forslag, som venstre, det radikale venstre og kristeligt folkeparti har stillet, men vi er betænkelige, og det konservative folkepartis forslag kan vi ikke medvirke til fremme af.

Kurt Hansen (VS):

Begge disse forslag hviler på det grundlæggende princip, at det er konkurrenceevnen, der er noget galt med, og ikke spor andet. Det, det drejer sig om set ud fra forslagsstillernes synspunkter, er at pumpe nogle penge ud til kapitalejerne, uden at man har nogen som helst garantier for, at de ikke bliver kapitalise-

ret på forskellig vis. Det vil vi naturligvis ikke være med til. Det undrer mig måske en smule, at regeringen heller ikke vil være med til det. Jeg mener, at det er en naturlig følge af den økonomiske politik, som regeringen i øvrigt har lagt op til med subsidiering og statsstøtte m. v.

Vi kan ikke acceptere begrebet jobtræningsordninger, hvor man siger, at de unge mennesker er en slags andenrangsarbejdere eller tredjerangsarbejdere, eller hvor langt man vil ned på rangstigen. Det har altid været sådan, at de unge mennesker på arbejdspladserne har været udmærkede til at opfylde de krav, der er blevet stillet til dem; det har de i hvert fald været tidligere, helt uden at der var statslig eller kommunal støtte til arbejdsgiverne.

Jeg tror, det var hr. Bolvig, der nævnte, at han var glad for, at ministeren var enig i sigtet, nemlig at skaffe flere i arbejde. Ja men vi er da alle sammen enige i det sigte, at der skal flere i arbejde, men vi har ikke en gnist af garanti for, at der kommer så meget som én eneste arbejdsplads mere, fordi man giver støtte af denne art.

Det er rigtigt, som hr. Ole Henriksen og hr. Jørgen Jensen nævnte det, at der er noget inkonsekvent i dette. Man skærer hårdt ned f. eks. i forbindelse med EFG-uddannelserne, så unge mennesker, som kommer fra hjem, der ikke har store indtægter, simpelt hen ikke har mulighed for at påbegynde en uddannelse. Så det var måske noget at se på i stedet for at genindføre EFG-lønnen i basisåret.

Det, der gør det endnu mere inkonsekvent, var det, som hr. Jørgen Jensen kort nævnte, at man overhovedet ikke ville ansætte flere mennesker inden for den offentlige sektor, selv om det var klart, stjerneklart, påvist, at der inden for en lang række områder, DSB, postvæsenet, hospitaler, plejehjem etc., er et stort behov for at få yderligere personale, og det ville rent faktisk ikke koste én øre mere, selv om man ansatte disse folk.

Men ikke nok med, at man ikke vil ansætte flere. 5.000 pædagoger fjernede man med et pennestrøg. Det kostede ikke noget som helst at lade være med at fyre disse mennesker. Det var et stort borgerligt flertal, der stemte det igennem, og socialdemokratiet var med. Selv om jeg ikke mener, at pædagogarbejde traditionelt skal være kvindearbejde, var der temmelig mange kvinder, der blev fjernet fra arbejdsmarkedet, da man med et pennestrøg satte de

[Kurt Hansen.]

5.000 ud i arbejdsløshed dér. Der er virkelig en række konkrete områder, man kan gå ind på, hvis det, man reelt ønsker, er at begrænse arbejdsløsheden. Men for mig at se virker dette mere som en form for camoufleret arbejdsgivertilskud, hverken mere eller mindre.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 28 (om bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden) har ordet.

Grethe Fenger Møller (KF):

Jeg synes, det er en meget vigtig debat, vi har her i dag, for vi kan vel alle være enige om, at arbejdsløsheden er et af de alvorligste problemer i vores samfund. Arbejdsløsheden er ikke udelukkende et økonomisk problem, men er i lige så høj grad et menneskeligt problem for dem, der rammes af arbejdsløsheden.

Det er naturligvis hårdt for enhver at blive arbejdsløs, men der er ingen tvivl om, at arbejdsløsheden er en særlig hård belastning for de unge, der går direkte fra skolegang eller soldatertjeneste ud i arbejdsløsheden. Som vi mange gange har sagt det før, er det vor principielle opfattelse, at der skal en langsigtet erhvervspolitik og beskæftigelsespolitik til for at løse vor arbejdsløshedssituation. Men vi mener også, det er vigtigt at anvende utraditionelle metoder for at hjælpe nogle af de grupper, der er hårdest ramt af arbejdsløshed. Alle kræfter bør sættes ind for at undgå, at tusinder af unge forlader deres uddannelse blot for at være henvist til at leve af offentlig hjælp. En sådan start på livet overvindes meget vanskeligt, og samfundet må derfor prioritere bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden forud for den almindelige arbejdsløshed.

En række undersøgelser, der har været foretaget om ungdomsarbejdsløsheden, viser, at de unge ønsker at komme i arbejde eller ønsker at få en uddannelse, der giver dem erhvervskompetence. Dette finder jeg er meget vigtigt og noget, som det er vores opgave at støtte. Det må være sådan, at de unge, der aldrig har været i arbejde, får hjælp af samfundet til at få mulighed for at vise, hvad de duer til, således at vor generations unge eller en stor del af dem ikke skal blive sociale tabere.

Men det er også vigtigt, at vi giver de unge meningsfyldt arbejde og giver dem mulighed

for at få en erhvervs erfaring, som de kan gå videre på, og udøve et normalt arbejde. Vi mener derfor, det er vigtigt at gøre noget utraditionelt for at få et større udbud af lærlinge- og elevpladser. Udviklingen inden for det sidste år har vist det meget positive, at der har været en stor stigning i antallet af indgåede lærekontrakter, men vi mener ikke, at dette er tilstrækkeligt. Der bør skabes mulighed for endnu flere lærepladser, således at de unge kan få en erhvervsbetonet uddannelse.

Vi ved, at mange virksomheder i dag af økonomiske grunde er afskåret fra at udbyde lærepladser, og det vil vi gerne gøre noget ved.

Der har været rejst forskellige spørgsmål her under debatten, og jeg kan sige, at vi er positivt indstillet på i udvalget at tage en nærmere drøftelse af spørgsmålet om tilskudsordningen, den kontante støttes størrelse og dens varighed, men vi ser vores forslag som et middel til at sætte noget i gang, og det er vigtigt for os, at der nu sker noget på dette område.

Jeg vil gerne her benytte lejligheden til at takke de partier, der har givet støtte til vores forslag. Jeg vil også gerne rette en tak til arbejdsministeren, som jeg synes var positivt indstillet over for vores forslag. Vi er nok enige om det rigtige i målsætningen, som ministeren også var inde på, og vi håber, at der nu bliver gjort noget ved denne sag. Vi har talt meget længe om nødvendigheden af at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, men der er ikke sket nok.

For nylig havde folketingets arbejdsmarkedsudvalg en konference på Marienborg om ungdomsarbejdsløsheden, og vi har forstået, at arbejdsministeriet nu har tilstrækkeligt materiale til, at vi er i stand til at gøre noget ved den.

Vi har også lagt vægt på, at regeringen i forbindelse med augustforligets forhandlinger har givet tilsagn om at ville overveje gennemførelsen af vores forslag, og vi håber, at dette forslag nu kan blive gennemført. Debatten her synes at tyde på, at der er større tilslutning til og større forståelse for forslagene.

Arbejdsministeren var i sin tale inde på, at han nok var positiv, men at han også mente, at der var andre måder, hvorpå man kunne bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, og ministeren henviste i denne forbindelse til undervisningsministerens forslag om arbejdsgivernes ret til kompensation i henhold til det forslag om EFG-uddannelserne, som i øjeblikket er til

[Grethe Fenger Møller.]

behandling her i tinget. Men for det første er dette jo et lovforslag, der ikke er gennemført endnu, og vi ved ikke, hvordan det kommer til at se ud, når og hvis det bliver gennemført. For det andet vil dette forslag kun kunne løse nogle af problemerne, nemlig problemerne for de unge, der er omfattet af EFG-uddannelserne, og ikke for dem, der er omfattet af den almindelige mesterlære, men jeg er i hvert fald glad for ministerens bemærkninger.

Med hensyn til forslaget om kommunale foranstaltninger til nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden er det helt selvfølgeligt, at det konservative folkeparti også er villigt til at se positivt på det. Det er vi, fordi vi, som jeg sagde før, finder, at det er vigtigt, at vi får bekæmpet ungdomsarbejdsløsheden, og vi vil derfor gå ind i en positiv drøftelse af ethvert forslag, som vil kunne medvirke til at løse disse problemer. Vi synes, der er nogle spørgsmål, der trænger til en nærmere drøftelse, men vi håber på, at vi kan få en afklaring af disse ting i udvalget. Der er dels spørgsmålet, om kommunerne rent praktisk vil være i stand til at administrere en sådan ordning, og om det i princippet er rigtigt at åbne adgang til, at kommunerne nu kan yde tilskud til enkeltpersoner.

Men som sagt vil vi også se positivt på dette forslag og håbe på, at vi under den kommende udvalgsbehandling kan finde en fornuftig løsning på begge de to forslag, således at vi virkelig får taget initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Det er noget, som vi prioriterer meget højt.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 37 (om kommunale foranstaltninger til nedbringelse af ungdomsarbejdsløsheden) har ordet.

Bertel Haarder (V):

Arbejdsløsheden er blevet langvarig, ikke på grund af teknikken, automationen eller edb, men på grund af nogle politiske blokeringer i udenrigspolitikken og indenrigspolitikken, og når arbejdsløsheden er langvarig, er det selvfølgelig de nytilkomne på arbejdsmarkedet, der først og fremmest bliver ramt, fordi de lidt ældre jo klamrer sig så meget mere til det job, de har.

Hvis vi ikke vil finde os i, at arbejdsløsheden især rammer de unge, må vi enten reservere

noget af det tilbageværende arbejde for de unge, eller også må vi i særlig grad rette vore beskæftigelsesforøgende foranstaltninger mod de unge.

De to forslag om løntilskud, vi har til behandling, har begge de to nævnte virkninger. Dels vil de føre til, at arbejde, som de lidt ældre ellers ville have fået, nu går til de unge, som ved hjælp af løntilskuddene stilles bedre i konkurrencen med de øvrige arbejdssøgende, dels, og det er langt det vigtigste, viser erfaringerne fra de kommuner, der har gjort forsøg med løntilskud, at tilbuddet om løntilskud i mange tilfælde skaber arbejdspladser, som ellers ikke ville være blevet oprettet.

Jeg vil gøre opmærksom på, at vi på den nævnte konference på Marienborg fik nogle oplysninger af arbejdsministeriets konsulent Kaj Westergård, som viste en helt overraskende effekt af løntilskud i den retning, at der faktisk blev skabt arbejdspladser, som ellers ikke ville være blevet oprettet, at man så at sige forøgede den samlede mængde arbejdspladser i samfundet derved.

De oplysninger var så overbevisende, at jeg mener, vi må have dem frem i udvalget og også se kritisk på dem, men de tyder i hvert fald på, at der her er noget, vi ikke bare kan gå let henover, det er noget, der virkelig skal forøges.

Løntilskuddet kan bevirke, at arbejdsgiveren tør ansætte én, hvor han ellers ikke havde turdet, og det kan måske være det, som netop giver mange unge en chance for at vise, hvad de duer til, uden at arbejdsgiveren straks forventer en fuld indsats.

Vi er lige så positive som mange andre over for det konservative forslag, og det vil vi se meget velvilligt på, men vi har en vældig lyst til først at se det forsøgt i praksis i Danmark i mindre målestok, og her er det, vi kommer til problemet med de kommuner, som faktisk har forsøgt det i praksis, men som nu ikke længere får lov til det. De glimrende forsøg, som Sønderborg og Græsted-Gilleleje kommune har iværksat, vil blive standset, hvis ikke folkettingen gør noget. Det er problemet her og nu. Forsøgene vil blive standset, på trods af at de ser meget lovende ud, og på trods af at de ikke på nogen måde har vist de bekymrende skadevirkninger, som bl. a. ministeren har været inde på.

Derfor mener jeg, vi i denne lille sag, selv om vi ikke kan gennemføre nogen af forslagene fuldstændigt her i dette forår, må få fol-

[Bertel Haarder.]

ketinget og derefter ministeren til at handle lidt hurtigt. Jeg mener, at en tilslutning i udvalget til hovedprincippet i de 4 partiers forslag vil gøre det muligt for ministeren at tillade kommunerne at køre videre med deres forsøg, indtil vi til efteråret kan få udformet den myndiggørelse, der lægges op til i forslagene.

Jeg er ked af, at indenrigsministeren ikke er til stede, for det er vel i virkeligheden ham, dette drejer sig om, det er hans ministerium, der har forbudt kommunerne at køre videre. Jeg mener, at det akutte problem og måske det eneste, vi kan nå at løse i denne samling, er at forhindre, at disse forsøg, som ser lovende ud, bliver standset. Jeg vil bede arbejdsministeren om at overveje, om vi dog ikke i det mindste kunne gøre det.

De bekymringer, arbejdsministeren havde, forstår jeg fuldt ud, og de er jo næsten nævnt i de tre partiers forslag. Jeg vil prøve at dæmpe ministerens bekymringer ved at nævne, at der jo er tale om tidsbegrænsede løntilskud. Man kunne f. eks. tænke sig, at de højst kunne vare et halvt år. Man kunne også tænke sig, at man for at undgå, at kommuner så at sige lodser arbejdsløse ind over hinandens kommunegrænse, kan sige, at det skal være på kommunens eget arbejdsmarked. Endelig er det understreget, at det hele skal være på forsøgsbasis, og det vil sige, at vi får en afslutning på det, hvis der skulle vise sig noget som helst uholdbart, når det har kørt en tid.

Jeg mener, alle disse ting gør, at vi må kunne sige: ja, men så lad os dog forsøge det med disse mange begrænsninger, for at det kan blive prøvet i praksis, og for at vi deraf kan se, om vi skal lade det konservative forslag gå for fuld udblæsning med en statslig løntilskudsordning. Det er jo rigtig nok, at der er tale om støtte til danske virksomheder, det har hr. Kurt Hansen ret i, men kun hvis arbejdsgiveren opretter en arbejdsplads, som ellers ikke ville være blevet oprettet. Det er kun i det tilfælde, man får løntilskud, for det er da klart, at en kommune ikke ville finde sig i, at en virksomhed, der sidste år fik løntilskud, men siden har fyret den pågældende, nu kommer og vil have en ny med løntilskud, sådan at man kan køre med løntilskud hele tiden til en læredreng, eller hvad det nu er. Det er klart, at sådan vil ingen kommune administrere det, og derfor mener jeg, at den indvending, man kommer med,

at der er tale om massiv støtte til arbejdsgiverne, nægtelig er en støtte på betingelser, nemlig på betingelse af, at der bliver oprettet et job, som ellers ikke ville være blevet oprettet.

Så vil jeg endelig sige til sidst, at hr. Bolvig har ret i, at man muligvis bør lade kommunerne spille en større rolle i dette med at bekæmpe arbejdsløsheden. Han nævnte en ting, nemlig at kommunerne måske oven i købet skulle have lidt del i den understøttelse, der spares af staten. Man kunne også føje til, at man måske også på anden måde kunne lade kommunerne spille en større rolle. Det mener jeg vi bør overveje i udvalget, så den tanke, som hr. Bolvig dér nævnte, vil jeg godt for mit eget vedkommende udtale stor støtte til at vi også kulegraver lidt.

Til hr. Kurt Hansen vil jeg til sidst blot sige, at det er rigtigt, at det ville være billigt i den nuværende situation at forøge mængden af offentligt ansatte på de bestående institutioner. Det er fuldstændig rigtigt. Det løser bare overhovedet ikke vore økonomiske problemer her i landet, og det er dem, vi her prøver at yde et lille bidrag til løsning af.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Det er fremgået temmelig klart af bogstaveligt talt samtlige ordføreres indlæg, at der er en ganske bred tilslutning til målsætningen bag disse forslag og samtidig en erkendelse af, at der knytter sig ganske mange problemer til deres gennemførelse, hvorfor de egner sig ideelt til udvalgsarbejde og næppe til at blive løst under en førstebehandling her i salen.

Derfor skal jeg ikke prøve at forlænge denne førstebehandling alt for meget, men kun svare på et par konkrete ting.

Hr. Kurt Hansen brugte ca. halvdelen af sit indlæg til at tale om det offentlige ansættelsespolitik. Det var interessant, men det virkede, som om hr. Kurt Hansen havde været forhindret i at være i tinget tidligere på dagen, da statsministeren brugte temmelig meget af sin tale til at gennemgå regeringens holdning til forholdet mellem udvidet offentlig service og en bedre sikring af beskæftigelsesmulighederne.

Til hr. Bolvig skal jeg blot sige den praktiske ting, at som det fremgik af ungdomsarbejdsløshedskonferencen i forrige uge, er det regeringens hensigt at drøfte med de politiske partier muligheden for oprettelsen af et særligt tværministerielt sekretariat til bekæmpelse specielt

[Arbejdsministeren.]

af ungdomsarbejdsløshed for netop at komme de eventuelle blokeringer, der i dag har været drøftet, til livs.

Det er sikkert rigtigt, at også et sådant sekretariat vil komme til at beskæftige sig med eventuelle kommunale ordninger, men bemærkningerne i mit indlæg herom i dag gik på et fælles nævn eller et fælles udvalg, således at ikke mindst kommunerne i fællesskab, gerne bistået af samfundet i øvrigt og meget gerne bistået af arbejdsmarkedets parter, kunne nå frem til fælles holdninger, til fælles kriterier, hvis de vil anvende sådanne ordninger, således at de på forhånd er frigjort for mistanken om konkurrenceforvriddning.

Til ordførerne blot dette, at det er fremgået også af mine betragtninger tidligere, og jeg vil gerne gentage det, at jeg ikke tror, det lader sig gøre at løse arbejdsløshedens problem, hverken ungdomsarbejdsløsheden eller nogen anden del af det, uden at man inddrager alle dele af det danske samfund, uden at kommunerne er med, uden at de lokale ungdomsaktiviteter er med, uden at arbejdsmarkedsnævnene er med, og uden at de enkelte arbejdspladser og deres folk er med. Derfor er jeg bestemt meget enig i, at kommunerne skal inddrages. Mine bemærkninger gik alene på de konkrete forslagsindhold, inden vi har fået det mere omhyggeligt behandlet.

Når hr. Bertel Haarder var skuffet over, at indenrigsministeren ikke var til stede, er det fordi indenrigsministeren og jeg er enige om, at dette hører hjemme i en sammenhæng med bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed. Jeg håber, at hr. Bertel Haarder også vil foretrække at finde det i den vifte af forholdsregler, som arbejdsmarkedsudvalget skal diskutere sammen med arbejdsministeren. Jeg skylder dog indenrigsministeren og tilsynsrådet at sige, at det vel er ganske klart for alle, at de har fulgt de spilleregler, de er forpligtede til at følge efter gældende lovgivning, hverken mere eller mindre.

Hr. Bertel Haarder havde et kraftigt indlæg for at overbevise mig om, at der overhovedet ingen vanskeligheder var knyttet til disse spørgsmål, hvorefter han sluttede med at sige, at det da var helt indlysende, at der kun var tale om arbejdspladser, der ellers ikke ville blive oprettet. Et af de spørgsmål, vi skal finde ud af, er nok, hvordan vi kontrollerer for at være helt sikre på, at disse ønsker, som jeg også deler, virkelig bliver opfyldt.

Må jeg slutte med at sige, at når både hr. Bertel Haarder og fru Grethe Fenger Møller siger, at nu må vi tage dette ud og løse det i en fart, så er jeg ikke enig. Jeg tror, at vi må prøve at skabe en samlet og hurtig løsning af den bredest mulige vifte af foranstaltninger imod ungdomsarbejdsløsheden. Heri må også overvejelserne om disse ting komme. Jeg tror, det er vigtigt, at også bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden får en helhed over sig. Jo hurtigere det kan ske, jo gladere vil regeringen og jeg være.

Jørgen Jensen (DKP):

Må jeg først sige, at jeg er meget enig i ministerens udtalelser om, at der er mange af de ting, der er rejst, som bedst egner sig til udvalgsbehandling.

Hr. Bolvig kom med nogle udtalelser, som giver mig anledning til at gentage, hvad vi har sagt fra det kommunistiske parti. Vi skulle være modstandere af enhver form for støtte til erhvervsvirksomheder. Det, vi har sagt gentagne gange, er, at det afhænger af kontrollen med støtten, og hvad den skal bruges til. Det, vi absolut altid er modstandere af, er, at man misbruger arbejdsløsheden, også ungdomsarbejdsløsheden, til at give et skjult tilskud, som ikke løser nogen af problemerne. Det er vi absolut altid modstandere af.

Så tyder meget også på, at man ligesom ikke kender de reelle forhold på arbejdsmarkedet. Man taler i det ene forslag om, at det, det drejer sig om, er at sikre en normal aflønning for den mindst effektive del af arbejdsstyrken. Man taler også i forslagene om, at det er til lærlinge og elever. Ja men hvad er det, man egentlig siger på den måde? Hvad er det for en ungdom, man siger, man ikke kan skaffe arbejde? Det er en ungdom, som vi har givet en skoleuddannelse på 8-9-10 år. De lærlinge, som kommer ud på arbejdspladserne under mesterlæren, har først været på en forskole, altså hvor dette samfund har givet dem en baggrund for, at de skulle kunne yde en effektiv indsats, og hvor de har fået en tilpasning til det pågældende erhverv på forskolen. Så aflønner man dem med mindre end 10 kr. i timen. Jeg må sige, at den virksomhed eller virksomhedsleder, som ikke er i stand til at gøre dette givende, han er ikke værdig til hverken at få tilskud eller til at lede en virksomhed. Jeg synes, det er en uartighed over for de unge.

Kurt Hansen (VS):

Hr. Bertel Haarder nævnte, at tilskuddene kun skulle være til arbejdspladser, som ellers ikke ville blive oprettet. Jeg må indrømme, at med udgangspunktet i den analyse, jeg har af den økonomiske politik og af arbejdsmarkedsforhold i det hele taget, må jeg sige, at der ikke levnes plads til, at jeg kan forestille mig, at man ved at give tilskud, ved at bruge denne fremgangsmåde, i sig selv skulle kunne skaffe flere arbejdspladser. Når noget sådant skal analyseres, så mener jeg, det er vigtigt, at analysen er bygget over en længerevarende periode, for man kan da udmærket forestille sig, at det på ret kort sigt kan have nogle umiddelbare virkninger, som ikke behøver at være de samme, hvis man tager dem på lidt længere sigt.

Så vil jeg bare lige sige til arbejdsministeren, at jeg faktisk var til stede, dengang statsministeren fremsatte disse udtalelser, og det tror jeg også at arbejdsministeren er klar over. Jeg sad heller ikke og sov; jeg sad faktisk og hørte efter, for jeg synes, dette er ret spændende og interessant.

Grunden til at jeg har trukket det frem både i forespørgselsdebatten, som netop er blevet afsluttet, og her, hvor jeg har nævnt det meget generelt, hænger sammen med, at i beskæftigelsesplanen er det ret uigennemtsigtigt, hvad der egentlig ligger omkring de offentligt ansatte. Jeg er meget interesseret i at få noget mere konkret at vide om, hvad det egentlig er, man vil sætte i gang. På hvilke områder er det? Jeg mener bestemt, at der ligger nogle muligheder, men hr. Bertel Haarder har ganske ret i, at det ikke løser nogen valutaproblemer som sådan; det vil jeg heller ikke påstå, at det gør.

Bertel Haarder (V):

Blot det til forklaring, at når jeg sagde, at løntilskuddene kun var til arbejdsgivere, som opretter en arbejdsplads, som ellers ikke ville være blevet oprettet, så var det en udtalelse, der var lidt for stærk – det er erkendt – og jeg havde også selv modificeret den forinden. Det, jeg tænkte på, var de oplysninger, vi fik af ministerens egen konsulent om, at løntilskud i forbløffende stor udstrækning blev tilskud til arbejdspladser, der ellers ikke ville være blevet oprettet. Det var det, jeg sagde, at vi netop skulle kigge nærmere på i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om forbud mod overarbejde [af Ole Henriksen m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 36. Fremsat 12/4 77).

Forslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Det synes, som om vi med vores debat om, hvordan man kan fordele beskæftigelsen, har taget hul på en række af de egentlige lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, der skal behandles i disse dage. Således også med dette forslag til folketingsbeslutning om forbud mod overarbejde. Jeg skal derfor, også fordi dette forslag, fremsat også af medlemmer af SF, tidligere er blevet førstebehandlet her i tinget den 18. marts sidste år i en ganske enslydende form, ikke gå i detaljer, men i det hele henvide til de bemærkninger, der ved den lejlighed blev fremsat af daværende arbejdsminister Erling Dinesen, bemærkninger, jeg er helt enig i.

Det eneste, jeg skal pege på, er, at siden da har et flertal i folketinget, nemlig partierne bag augustforliget, som et led i dette forlig udtrykt enighed om, at der bør søges tilvejebragt øgede beskæftigelsesmuligheder ved en begrænsning af overarbejdet såvel på det private arbejdsmarked som i den offentlige sektor.

Staten har direkte indflydelse på disse forhold i den offentlige sektor, og her kan jeg nævne, at inden for post- og telegrafvæsenet og inden for DSB er der alene på finansloven 1977-78 sket en konvertering af bevillinger til overarbejdsbetaling til nye stillinger i et antal af ca. 300. Endvidere er der ved forhandling med tjenestemandorganisationerne fastsat nye bestemmelser om begrænsning af overarbejde og afspadsering i stedet for vederlag. Endelig er der i overenskomstforslaget med AC indeholdt nye begrænsninger i overarbejde for lærerpersonale ved gymnasier og seminarier.